

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli d. 16 Mars 1869, kl. 8 e. m.

Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts (N:o 5) Utlåtande N:o 8, med anledning af Herr P. A. Akerlunds motion N:o 257 om åvägabringande, i afseende å tullagstiftningen, af full reciprocitet emellan Sverige och de främmande magter, med hvilka Sverige eger handelsgemenskap.

Motionären har föreslagit: »att Riksdagen ville uti underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes söka utverka att, i afseende å tullagstiftning, främmande magter, med hvilka Sverige eger handelsgemenskap, vidtaga sådana åtgärder, att full reciprocitet emellan Sverige och dessa magter, der sådan ej redan eger rum, må åvägabringas, samt att Kongl. Maj:t behagade meddela näst härefter sammanträdande Riksdag, hvad i sådant hänseende må hafva blifvit uppgjort».

Utskottet tillåter sig att i första rummet anmärka, att reciprocitet i tullbestämmelser mellan särskilda länder icke kan förenas med *prohibitiv*-systemet, som just har till syfte att utestänga från införsel den främmande industriens alster och icke kan af andra nationer fordra något mera än frihet från export-tullar på råvaror, som för industrien äro nödiga. Icke heller med *skydds*-systemet öfverensstämmer reciprociteten, emedan nämnda system väl erkänner, att industrien sällan eller aldrig arbetar under samma förhållanden i olika länder, men deraf drager den slutsats, att olika, efter omständigheterna lämpade tullsatser böra i hvarje land skydda alla fabrikationer lika. Detta system måste ock derföre upprätthålla behörigheten af olika tullar i olika länder och särskildt riktigheten af högre tull å sådant, som med större lätthet kan fabriceras i andra länder.

Då det sålunda synes uppenbart, att reciprocitet icke kan ifrågasättas med de länder, der prohibitiv- och skydds-systemen ännu äro gällande såsom grund för tull-lagstiftningen, är det alltså endast med sådana länder, der nämnda lagstiftning hvilar på *frihandels*-grundsats,

Bih. till Riksd. Prot. 1869. 8 Saml. 2 Afd. 2 Band. 9 Häft.

som reciprocitet kan sökas. Den kan då i tillämpningen afse likhet i tullbestämmelser rörande samma vara eller ock hafva till syfte att försäkra det ena landets alster emot en försvårad omsättning i det andra landet, på det sätt att andra alster från detta beredas motsvarande fördel i det förstnämnda landet. Det är egentligen den sistnämnda arten af reciprocitet, som närmast öfverensstämmer med systemets idé, hvilken afser att fördela arbetet mellan nationerna på lika sätt, som detta fördelar sig sjelft mellan individerna, eller så att folken skola tjena hvarandra, och att emellan dem ett ständigt utbyte skall ega rum af hvad de hvar för sig kunna åstadkomma bäst och billigast. För att uppnå detta mål är öfverenskommelse om reciprocitet visserligen en utväg; men likasom denna utväg är alldeles oanvändbar i förhållande till de nationer, hvilka ännu hylla prohibitiv- eller skydds-systemen, så torde några särskilda åtgärder för vinnande af ytterligare reciprocitet med de länder, som omfattat handelsfrihetens grundsats icke vara erforderliga, enär dessa redan erkänt och medgifvit värdet af den lättade handelsgemenskapen och alltså, utan särskildt föranledande, måste sträfva att småningom gifva industrien, eller rättare den menliga verksamheten i allmänhet, det utrymme, som den är kallad att intaga, då den en gång får tjena de menliga behofven, hvar helst dessa framträda. Att någon lättnad i omsättningen af någon viss Svensk vara inom nyssnämnda länder skulle kunna beredas eller påskyndas, må lemnas obestridt; men då motionären icke uppgifvit någon sådan, och för öfrigt tyckes förutsätta det numera ohållbara vilkoret af differentialtullar, så torde hans framställning så mycket mindre förtjena afseende, som Kongl. Maj:t icke lärer underlåta att, der förhållandena dertill föranleda, vidtaga de åtgärder, som kunna finnas lämpliga och med omständigheterna förenliga. Detta kan så mycket mera antagas, som Sverige, dels på grund af traktater, dels på grund af lagstiftningen i öfriga länder, redan ernått den förmånen, att Svenska produkter och tillverkningar icke i något land äro belagda med högre afgifter än den mest gynnade nations produkter och tillverkningar af samma slag.

Utskottet hemställer alltså,

att Herr Åkerlunds motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 Mars 1869.

Å Utskottets vägnar:

GUST. E. WIDELL.